67

USTANOWIENIE

KOMMISSYOW dobrego porządku po Woiewodztwach

POnieważ Dobro Partykularne Obywatelow, iest połączone z Interessem Publicznym to iest z pożytkiem całey Społeczności y Panowania, że wzaiemny Jch związek, iest nayprawdziwszym wymiarem Uszczęśliwienia Ludzi iedno ciało Polityczne formuiących; należy więc do władzy naywyższey we wszystkich częściach Rządu przestrzegać naywiększego Dobra swoich Poddanych. Do ktorego Celu zmierzaiąc, potrzebne bydź sądziemy Ustanowienie w każdym Woiewodztwie z osobna Rady Ekonomiczney złożoney z własnych Obywatelow, ażeby oni Rząd (iak mowią) domowy w swoim Woiewodztwie prowadząc, starali się naypilniey Porządek Generalny od władzy naywyższey Rzeczypospolitey przepisany wprowadzać, utrzymować, y nieprzerwanie zachować. Liczba Osob Radę Ekonomiczną składaiących, y proporcyonalna dla nich nadgroda zostawuie się do woli każdemu Woiewodztwu, ktore Fundusz utrzymania tey Juryzdykcyi obmyśli: Powinności zaś Jey są następuiące.

1mo. Dawać baczność na fundamencie Konstytucyi 1766. iaką ceną szynkuiący Trunki przedaią, to iest aby dla przeciągania do siebie Ludzi y prędszego wyszynku, nie znižali zbytecznie Ceny Trunkow, z krzywdą y uszkodzeniem Sąsiadow swoich.

2do. Wagi y miary według Prawa 1764. iednakowe ustanowić, y onych fałszowanie, z oszukaniem kupuiących, przyzwoicie ukarać.

3tio. Rozłożenie Woyska y Lokacyą Zołnierzy bez uciemiężenia Obywatelow y poddanych z WW. Hetmanami, y Kommissarzami Woysk Oboyga Narodow ustanowić.

4to. Mieć dozor o naprawie y utrzymaniu Traktow Publicznych, Mostow, Czyszczenie Rzek, ciągnienie Kanałow &c- według Przepisu naywyższey Rzeczypospolitey władzy.

5to. Zaradzać o polepszeniu Rolnictwa czyniąc doświadczenia na gruncie nie wielkim kosztem, podawać sposoby y Proiekta do pomnożenia onegoż.

6to. Proiekta do rozkrzewienia Handlu y ustanowienia Rękodzieł podług sytuacyi Kraiu, y zręczność onegoż formować y te same z Czasem do Exekucyi przyprowadzać.

7mo. Mieć doskonałą wiadomość o Liczbie y wielości Ludzi y mieszkańcow, w rozległości całego Woiewodztwa żyiących, y tych Tabellę rocznie dokładną do naywyższey Rady odesłać.

8vo.

8vo. Kartę Geograficzną Woiewodztwa całego z doſkonałą delineacyą pozycyi mieyść y podziału onychże iak naydoſkonaley mieć udziałaną.

9no. Wprowadzić porządek trzymania zawsze w każdym Mieście y Wſi pogotowiu naczyń y narzędziow potrzebnych do gaszenia Ognia, poſtrzegać pilności y oſtrożności Gospodarzow w tym punkcie y wczesnym rozporządzeniem, częſtym pogorzeliſkom y wielkim Pożarom zapobiegać.

10mo. Chwytać włoczęgow po Kraiu, y onym prożnowania nie dopuszczać, odsyłaiąc ich do Domow roboczych, żebrakow zaś y kalekow do Szpitalow publicznych odsyłać.

11mo. Godzić y zaspokaiać, lub też prawnie roztrząsać przez Podkomorſkie Urzędy kłotnie między Obywatelami, z okazyi niepewności Granic wynikłe.

12mo. Zatrudniać ſię szczegulniey nowemi Koloniami Zydow, ktorych władza naywyższa rąk prożnuiących w Kraiu nie cierpiąca do Rolnictwa użyć zechce.

13tio. Uſtanowić y opatrzyć ſkłady, czyli magazyny publiczne na Zboże y inne Produkta, w tych mieyscach potrzebne, gdzie Obywatele Podatek z gruntu oddawać będą in natura.

14to. Utrzymować Kommunikacyą nie przerwaną, y regularne czynienie Rapportow o wszyſtkim do naywyższey władzy Rzeczypospolitey, z dokładnym opisaniem y wiadomością, y oney wyroki dopełniać.

15to. Małoletnim bez Rodzicow y Opiekunow zoſtaiącym, Opiekunow naznaczać, y ieżeli ciż Opiekunowie z szkodą Pupillorum Urzędu swego nie sprawuią, doglądać.

16to. Targom y Jarmarkom beśpieczeńſtwo opatrywać.

17mo. Podzielone między ſiebie Parafie raz w kwartał każdą obiechać, tym końcem, ażeby, ieżeli ieſt co ku poprawie bądź Gospodarſtwa, bądź dobrego Porządku, całey Kommiſſyi donieść.